

Nederland moet strafmaat voor grootschalige drugshandel optrekken naar EU-standaard

Door [Hans Werdmölder](#) - 20 april 2022
Geplaatst in [Europese Unie](#) - [Strafrecht](#)

De Europese Unie heeft, geleid op artikel 114 van het EU-verdrag, zich ten doel gesteld de wetgeving van de aangesloten landen zoveel mogelijk met elkaar te laten overeenstemmen. Dit om de vrije handel te faciliteren en burgers binnen de EU te beschermen. Europese harmonisatie is gericht op het incorporeren van verschillende rechtsstelsels onder één gezamenlijk raamwerk. Daarbij gaat het om technische harmonisatie, zoals bijvoorbeeld de APK-regels, harmonisatie van belastingstelsels, dit om belastingvlucht binnen de EU te voorkomen, en de audiovisuele harmonisatie. Hiervoor gebruikt de Unie speciale richtlijnen die door de verschillende EU-landen moeten worden geïncorporeerd in de bestaande nationale wetgeving.

Een hachelijke zaak

Harmonisatie op het terrein van strafrecht is een stuk moeilijker te realiseren gezien het feit dat ieder land een eigen rechtscultuur kent. De strafrechts- en strafprocesstelsels van de lidstaten hebben zich gedurende vele eeuwen ontwikkeld en elke lidstaat heeft gezorgd voor zijn eigen uitwerking.

Erkende juristen op het terrein van het Nederlandse strafrecht, onder wie de politicus en jurist Piet Hein Donner en hoogleraar André Klip, noemen harmonisatie van het strafrecht daarom een hachelijke zaak. Toch worden er steeds pogingen gedaan om te komen tot een gemeenschappelijk beleid. Als voorbeeld kan genoemd worden het opleggen van de levenslange straf, met de mogelijkheid op gratie. In geen van de landen binnen de EU bestaat nog de doodstraf, dat was ook een van de criteria om als land lid van de EU te kunnen worden.

Nederland moet strafmaat voor grootschalige drugshandel optrekken naar EU-standaard

Ondanks de vele kritiek vindt, aldus een Resolutie van het Europese Parlement van 22 mei 2012 over een EU-aanpak van het strafrecht, het beginsel van wederzijdse erkenning van het strafrecht op steeds meer beleidsterreinen ingang, met name op het punt van vonnissen en rechterlijke beslissingen. Dit beginsel vereist ook wederzijds vertrouwen. Burgers binnen de EU-landen kunnen bij voorbeeld naar het Hof van Justitie stappen wanneer zij vinden dat bepaalde artikelen van het Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM) worden geschonden, zoals het recht op een eerlijk proces en het recht op juridische bijstand, het recht op menselijke behandeling in gevangenschap, het recht op asiel en het recht op gratieverlening bij levenslange gevangenisstraffen.

Opheffing van alle verschillen tussen de landen van de EU zou unificatie betekenen. Dat is allerm minst de bedoeling. Harmonisatie op het terrein van het strafrecht zou met name van toepassing moeten zijn bij delicten met een internationale dimensie, die van ernstige aard zijn of een direct negatief effect heeft op de doeltreffende tenuitvoerlegging van EU-beleid in een domein waar harmonisatiemaatregelen zijn toegepast.

***Trespassing* van havens met containerterminals**

De vraag is of nationale wetgevers en beleidsmakers zich hiervan bewust zijn en in hun overwegingen ook kijken naar wat andere landen binnen de EU op dit terrein doen. Ik heb niet de indruk dat dit gebeurt.

Als voorbeeld kan het volgende feitenrelaas dienen. Zowel de haven van Rotterdam als die van Antwerpen hebben veel last van uithalers van drugs. In het jaar 2021 zijn hiervoor in Rotterdam naar schatting 400 personen aangehouden. Tot eind vorig jaar was de straf voor het ongeoorloofd binnendringen van containerterminals, zogenaamd *trespassing*, slechts 95 euro. Een schijntje, zeker als men bedenkt dat de jonge uithalers van harddrugs daarmee 50.000 euro per keer kunnen verdienen. Per 1 januari 2022 kan de Nederlandse rechter, door de veranderde wetgeving met betrekking tot dit delict, een straf opleggen van één tot maximaal twee jaar.

Ik vraag me af of de beleidsmakers op het ministerie bij de invoering van de nieuwe wetgeving op het illegaal binnendringen van containerterminals contact hebben opgenomen met onze Belgische zuiderburen, want ook daar worden politie en justitie geregeld met dit vergrijp geconfronteerd. In België is de straf op het illegaal uithalen van drugs uit containers maximaal vijf jaar.

Het zou een mooie kans zijn geweest, ook in het kader van de harmonisatie van straffen binnen EU-verband, als de straf voor het uithalen van drugs uit containerterminals in zowel België als in Nederland gelijk zou zijn getrokken en, bijvoorbeeld op drie jaar zou zijn gesteld. Nu zullen de jonge uithalers, als ze alleen rekening hoeven te houden met de verschillen in maximale strafmaat, kiezen voor de haven van Rotterdam.

In de praktijk spelen bij het uithalen van drugs natuurlijk ook andere factoren een rol, zoals de aanwezigheid van corrupte douaniers, de bedragen die deze 'strepen' vragen voor informatie en

Nederland moet strafmaat voor grootschalige drugshandel optrekken naar EU-standaard

medewerking, en specifieke omstandigheden en factoren.

Misdaadbestrijding op het terrein van drugshandel

Drugshandel en drugscriminaliteit zijn vaak grensoverschrijdend. Daar ligt een kans op samenwerking tussen verschillende landen binnen de EU. De verschillende lidstaten van de EU hebben hiervoor een gezamenlijke EU-strategie opgesteld. Daaronder valt het elkaar snel informeren over nieuwe synthetische drugs en het inzichtelijk maken van trends en ontwikkelingen op het gebied van drugs, drugsgebruik en drugsbeleid. Het *European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction* verzamelt hiervoor de nodige informatie. Aangezien Nederland een sleutelrol vervult in de internationale productie en handel in drugs, zou je verwachten dat Nederland ook een prominente rol vervult in de bestrijding binnen EU-verband. Daar is tot nu toe weinig van gebleken.

Niettemin liggen er grote mogelijkheden voor een gezamenlijk beleid met betrekking tot de aanpak van grensoverschrijdende drugsdelicten, maar ook voor de aanpak en bestraffing van ernstige milieudelicten zoals het dumpen van drugsafval. Ook blijken Nederlanders zeer actief bij het leveren van professionele apparatuur voor het inrichten van hennepplantages in andere EU-landen. Nederlandse growshops bedienen met hun producten de internationale markt. Deze intra-EU productie wordt aangevuld vanuit Albanië waar op grote schaal marihuana wordt verbouwd. Nederland vervult een zeer prominente rol in zowel de productie als de verspreiding van softdrugs en xtc-pillen.

Grote verschillen in bestraffing van drugsdelicten

Er zijn ook grote verschillen te constateren in de bestraffing van grootschalige drugsdelicten tussen de landen binnen de EU. Zo staat er in Frankrijk een maximale straf van 10 jaar op drugshandel en een boete tot maximaal 7,5 miljoen euro. In Duitsland kan voor drugshandel maximaal vijf jaar celstraf en een boete worden geëist, terwijl in Nederland voor de smokkel van 61 kilo hennep onlangs een straf werd opgelegd van slechts achttien maanden. Deze straf werd op 20 juli 2020 door de rechtbank Overijssel opgelegd aan een 30-jarige Rus. Er was duidelijk sprake van handel, want het lag in de bedoeling de drugs met forse winst in Rusland te verkopen. De lage straf was zelfs nog hoger dan de eis van de officier van justitie.

'Nederland een van de belangrijkste drugsrotondes ter wereld'

Nederland staat binnen de EU bekend om de lage pakkans en lage straffen. Dat biedt ruimte voor criminelen om voor Nederland te kiezen als vestigingsplaats. Nederland wordt ook bekritiseerd omdat het veel drugsproductie en -handel faciliteert, en daarmee ook onveiligheid exporteert naar andere landen in Europa en daarbuiten. In de Policy-brief van het Instituut Clingendael wordt Nederland een van de belangrijkste drugsrotondes ter wereld genoemd.

Nederland moet strafmaat voor grootschalige drugshandel optrekken naar EU-standaard

Het zou een goede zaak zijn als Nederland de strafmaat voor de grootschalige handel in drugs optrekt naar de gemiddelde EU-standaarden. Dat vereist aanpassingen in wetgeving. Ook zou Nederland, met zijn vele brievenbusfirma's, het initiatief moeten nemen om zijn status van aantrekkelijk belastingparadijs af te bouwen. Niet alleen legale bedrijven, ook professionele criminelen profiteren van de fiscale sluiproutes.

Van criminoloog en antropoloog Hans Werdmölder verscheen onlangs het boek [Nederland narcostaat;50 jaar drugshandel en 250 liquidaties](#) (Just publishers).

Wynia's Week stelt de vragen bij het nieuws. Steunt u deze broodnodige, onafhankelijke berichtgeving? Doneren voor Wynia's Week kan via de bankrekening van Wynia's Week NL94 INGB 0006 3945 08 of [HIER](#). Hartelijk dank!